

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
АКАДЕМІЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ НАУК

Міжнародна науково-практична конференція

«ВИЩА ОСВІТА У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ»

22 березня 2025 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2025

Організаційний комітет:

Голова організаційного комітету – **Сергій КОРОЄД** – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, виконавчач обов'язків президента Науково-дослідного інституту публічного права (Україна).

Заступник голови організаційного комітету – **Андрій БОРОВИК** – кандидат юридичних наук, доцент, відмінник освіти України, віцепрезидент з наукової роботи Науково-дослідного інституту публічного права (Україна).

Заступник голови організаційного комітету – **Наталія ДЕРЕВ'ЯНКО** – доктор філософії в галузі права, доцент, декан юридичного факультету Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (Україна).

Члени організаційного комітету:

Валерій БУЖОР – доктор юридичних наук, професор, президент Незалежної кримінологічної асоціації Республіки Молдова, почесний президент Інституту кримінального права та прикладної кримінології (Республіка Молдова);

Станіслав БУКА – доктор економічних наук, професор, ректор Балтійської міжнародної академії (Латвійська Республіка);

Михайло ВІХЛЯЄВ – доктор юридичних наук, професор, директор Центру українсько-європейського наукового співробітництва (Україна);

Валентин ГАЛУНЬКО – доктор юридичних наук, професор, голова Академії адміністративно-правових наук (Україна);

В'ячеслав ДАВИДЕНКО – кандидат юридичних наук, полковник поліції, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ (Україна);

Віталій ДЕМ'ЯНЧУК – доктор юридичних наук, професор, ректор Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (Україна);

Олексій ДНІПРОВ – доктор юридичних наук, старший дослідник, ректор Київського національного університету будівництва і архітектури (Україна);

Віктор МОШІНСЬКИЙ – доктор сільськогосподарських наук, професор, заслужений працівник освіти України, ректор Національного університету водного господарства та природокористування (Україна);

Руслан СЕРБИН – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, ректор Національної академії внутрішніх справ (Україна);

Євген СОБОЛЬ – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (Україна).

Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання : Міжнародна науково-практична конференція. Науково-дослідний інститут публічного права, 22 березня 2025 р. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. – 256 с.

ISBN 978-966-397-480-4

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання» (22 березня 2025 р.).

УДК 378"364"(062.552)

ЗМІСТ

Забезпечення права на академічну свободу: національний та міжнародний досвід Алмаші Ірина Михайлівна, Трибунська Анастасія Дмитрівна, Лукач Дмитро Вікторович	9
Особливості управління науковою діяльністю педагогічного університету прифронтового регіону Бережна Світлана Вікторівна	12
Щодо порушення конституційного принципу рівності перед законом при вступі абітурієнтів на окремі спеціальності Боровик Андрій Володимирович	16
Щодо неможливості формування разової спеціалізованої вченої ради через спільну наукову діяльність Боровик Людмила Андріївна	18
Юридична клінічна освіта в умовах воєнного стану в Україні: новітні підходи до організації та управління Бочарова Наталія Василівна, Шкабаро Вероніка Миколаївна, Біла Альона Валеріївна	20
Здобувач і освітнє середовище ЗВО: соціально-культурний контекст Бунчук Оксана Володимирівна, Михальчук Микола Вікторович, Завгородній Микола Валерійович	24
Challenges of the educational process under martial law Vasylyk Maryna Stepanivna	27
Soft skills development during education process at modern universities Vasylyshyna Nataliia Maksymivna	30
Реформа вищої юридичної освіти в Україні: вплив на розвиток законодавства Волохов Олексій Сергійович	34
Структура системи адміністративного права України: узагальнення гіпотези Галуцько Валентин Васильович, Галуцько Валентин Валентинович	38
Модернізація системи перепідготовки фахівців інклюзивної освіти в умовах воєнного стану Ганжа Наталія Валеріївна	42
Оцінка психоемоційного стану здобувачів вищої освіти під час російської воєнної агресії Гевкалюк Наталія Олександрівна, Пудяк Володимир Євгенович	46

Чому загальне правило «дія закону в часі» не поширюється на захист дисертацій доктора філософії	
Головач Андрій Володимирович	50
Актуальні питання правового регулювання студентського самоврядування	
Гордієнко Тетяна Олександрівна	52
Продуктивність використання на особистісному рівні ресурсів стійкості з метою досягнення завдань транспрофесіоналізму в умовах вищої школи	
Гребенюк Вячеслав Олексійович, Дудка Тетяна Юріївна	56
Фахова практика майбутніх учителів-словесників в умовах воєнних реалій	
Громова Наталія Василівна	58
Підготовка майбутніх учителів інформатики до формування цифрової компетентності учнів у контексті викликів вищої освіти під час воєнного стану	
Грушко Роман Сергійович	61
Резильєнтність закладів вищої освіти в умовах воєнного стану	
Гуляєв Віталій Михайлович, Ткаченко Ірина Петрівна, Сорокіна Людмила Миколаївна	65
Психологічний стрес та травми, що впливають на здатність до навчання	
Данько Оксана Володимирівна	69
Державна антикорупційна політика у сфері освіти у контексті подолання проблем періоду воєнного стану	
Дем'янчук Віталій Анатолійович	72
Адміністративно-правове забезпечення вищої освіти у контексті подолання викликів і проблем періоду воєнного стану	
Деревянко Наталія Зеновіївна	76
Забезпечення гендерної рівності у вищій освіті в умовах євроінтеграції та воєнного стану в Україні	
Дмитренко Емілія Станіславівна, Дмитренко Юрій Павлович	80
Втілення окремих засад етнонаціональної політик в освітній процес під час воєнного стану в Україні	
Долинська Марія Степанівна	84
Формування історичної пам'яті як освітня проблема	
Дручек Олена Василівна	87
Проблеми функціонування вітчизняної вищої освіти в умовах воєнного стану	
Дубинський Олег Юрійович	91
Трансформація інформаційно-освітнього простору закладу освіти – запорука утвердження інформаційної безпеки держави	
Дудка Тетяна Юріївна, Стрільчук Лариса Василівна	95

Від скальпеля до серця: внесок Пирогова у формування професійної культури медичної освіти в умовах воєнного стану	
Євтушенко Юлія Олександрівна	97
Роль застосування методів дистанційного зондування Землі при вивченні природничо-екологічних дисциплін	
Жадько Оксана Андріївна, Федонюк Віталіна Володимирівна, Федонюк Микола Ананійович	102
Вища освіта: кількість / якість	
Заїка Юрій Олександрович	104
Актуальність питань освіти під час війни в сучасній Україні	
Зінченко Роман Миколайович	107
Integration of first aid courses into higher education as a factor in of life saving	
Kabytska Oksana Volodymyrivna	111
Самооцінка як запорука психологічного благополуччя здобувачів вищої освіти	
Карпенко Євген Володимирович, Карпенко Оresta Євгенівна	113
Порівняльно-правовий аналіз проектів концепцій реформування вищої юридичної освіти	
Коросєд Сергій Олександрович	116
Застосування штучного інтелекту у вищій освіті в умовах воєнного стану	
Криворучко Вікторія Олегівна	120
The Role of Educators in Enhancing Students' Resilience Amid Modern Educational Challenges	
Kryvoshei Kyrylo Yuriiovych	123
Окремі прояви організаційно-правових протиріч у сфері вищої освіти в умовах воєнного стану	
Курінний Євген Володимирович	126
Аксіологізація процесу духовного зростання студентів ЗВО в реаліях війни	
Лаппо Віолетта Валеріївна	130
Інформаційні війни та правова освіта: формування цифрової гігієни серед студентів-правників	
Ларченко Марина Олександрівна	134
Можливість використання інтерактивного навчання з предмету: анатомія з латинською ветеринарною термінологією в період воєнного стану	
Лівощенко Євгенія Михайлівна	137
Дискусійні аспекти реформування вищої юридичної освіти в Україні	
Логвиненко Борис Олексійович	140

Безпека вищої юридичної освіти в Україні Макарчук Віталій Володимирович	143
Роль штучного інтелекту в організації дистанційної освіти у вищій школі в період воєнного стану Македон Вячеслав Владиславович.....	146
Використання комп'ютерних симуляцій у процесі змішаного навчання Малюжко Наталія Олексіївна, Склема Світлана Сергіївна	150
Реформування системи підготовки офіцерів медичної служби запасу за досвідом АТО та російсько-української війни Нікітюк Олександр Володимирович.....	152
Integration of moodle and online tools to support the continuity of the educational process Nuzhna Svitlana Anatoliivna	159
Державні гарантії науково-педагогічним працівникам та здобувачам вищої освіти в умовах воєнного стану Озерський Ігор Володимирович.....	164
Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти спортивного профілю в умовах воєнного стану Ольховий Олег Михайлович, Бондар Анастасія Сергіївна, Мамешина Маргарита Анатоліївна	168
Проблеми реалізації патріотичного виховання фахівців фізичної культури у вищій школі Онопріснюк Ольга Миколаївна, Винник Валентин Дмитрович ...	173
Методичний потенціал інтелектуальних карт при викладанні морфології крові різних видів птиці в умовах воєнного стану Павловський Вадим Володимирович	177
Peculiarities of education of interns of medical and pharmaceutical specialities under martial law Polova Zhanna Mykolaivna, Nehoda Tetiana Stepanivna, Smyk Viktor Rostyslavovych	181
Вища освіта осіб з особливими освітніми потребами під час війни: виклики сьогодення та перспективи розвитку Полупанова Яна Миколаївна, Косенко Світлана Миколаївна.....	184
Приєднання України до Механізму цивільного захисту Європейського Союзу та ключові аспекти реагування на надзвичайні ситуації Попович Василь Васильович, Коваль Назарій Ярославович	187
Фінансування вищої освіти в Україні: виклики воєнного часу Рижук Ярослав Олександрович	190

Фундаментальна вища освіта – ключовий напрям гуманітарної національної безпеки України	
Рябініна Ксенія Вячеславівна	193
Профільна книга – перший помічник майбутнього спеціаліста	
Рябініна Наталія Олексіївна	196
Урахування у вищій спеціальній освіті «гібридних» загроз національній безпеці України, пов’язаних з організованою злочинністю	
Семенюк Олександр Георгійович, Веденєєв Дмитро Валерійович	199
Гендерний аспект підготовки соціальних працівників у закладах вищої освіти: виклики воєнного часу	
Семигіна Тетяна Валеріївна	203
Забезпечення формування і реалізації політики запобігання корупції та академічної доброчесності у закладах вищої освіти	
Сергієнко Анфіса Сергіївна, Майоршина Надія Дмитрівна, Єна Дмитро Олексійович	207
Роль соціальної психології у професійній підготовці та адаптації студентів-психологів в умовах воєнного стану	
Сидоренко Ольга Борисівна.....	211
Вища технічна освіта у період воєнного стану	
Смерницький Дем'ян Вікторович, Тригубенко Марина	214
The importance of premedical care in the system of higher education	
Smirnov Bogdan Valeriyovych.....	218
Інновації у військовій освіті в умовах сучасних воєнних конфліктів	
Солодка Марія Віталіївна	220
Використання методів дослідницького навчання в процесі підготовки майбутніх вчителів історії	
Старжець Володимир Іванович	224
The Impact of Industry 4.0 on Developing Key Skills for Future Professionals	
Stepanenko Olena Ivanivna.....	228
Цивільний захист як базова складова у формуванні компетентностей майбутніх правоохоронців у вищій освіті у період воєнного стану	
Сухачька Ірина Юріївна.....	232
Вища медична освіта під час війни: виклики та проблеми	
Токарчук Надія Іванівна	235
Вплив воєнних загроз на здатність студентів до навчання: виклики та шляхи подолання	
Топорецька Зоряна Миколаївна, Важинський Володимир Михайлович	237

Вища освіта України в галузі фізичної культури та спорту крізь призму війни	
Христова Тетяна Євгенівна	241
Імплементація міжкультурної освітньої парадигми як передумова реформування сучасної вищої школи в умовах воєнного часу	
Чумак Микола Євгенійович, Дудка Тетяна Юріївна	245
Превентивна та просвітницька діяльність Національної поліції України у сфері вищої освіти в умовах воєнного стану	
Шаповалова Катерина Іванівна	246
Адаптація вищої освіти в Україні в умовах воєнного стану: сучасні виклики та рішення	
Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна	251

Professional Training Methodology Theory Experience Problems. 2023. № 70. С. 45-57.

4. Певень К.О., Хміль Н.А., Макогончук Н.В. Вплив штучного інтелекту на зміну традиційних моделей навчання та викладання: аналіз технологій для забезпечення ефективності індивідуальної освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 11(29). С. 306-316.

5. Скіцько О., Складанний П., Ширшов Р., Гуменюк М., Ворохоб, М. Загрози та ризики використання штучного інтелекту. *Електронне фахове наукове видання «Кибербезпека: освіта, наука, техніка»*. 2023. № 2(22). С. 6–18. URL:<https://doi.org/10.28925/2663-4023.2023.22.618>

6. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія / за заг. наук. ред. А.І. Шевченка. Київ: ІППШ, 2023. 305 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-480-4-35>

THE ROLE OF EDUCATORS IN ENHANCING STUDENTS' RESILIENCE AMID MODERN EDUCATIONAL CHALLENGES

Kryvoshei Kyrylo Yuriiiovych
Master of Psychology, PhD Student,
V. N. Karazin Kharkiv National University
Kharkiv, Ukraine

The war in Ukraine has had a significant impact on higher education students, creating unprecedented challenges for their learning and psychological well-being. Not only do higher education students face traditional academic challenges, but they are also forced to adapt to new realities accompanied by psychological stress, emotional tension, and social instability. In such circumstances, an important factor in students' resilience is their educators – not only as a source of knowledge, but also as a support in difficult life situations. Higher education students are significantly affected by stress caused by intense academic workloads, uncertainty of the future, and socioeconomic challenges. In addition, in countries experiencing crisis situations (e.g., war), students face additional stressors such as fear, loss of stability, and changes in the learning environment [1]. Prolonged stress can lead to cognitive and emotional exhaustion, which negatively affects students' academic performance and overall psychological well-being [6]. Therefore, building resilience is an important task of modern pedagogical and psychological science.

The development of resilience requires an integrated approach that takes into account both the personal resources of students and the influence of the educational environment. It is important to create favorable learning conditions that would help reduce anxiety, increase motivation, and develop adaptive behavior skills. Particular attention should be paid to teaching methods, social support and psychoeducation of students. In this regard, it is worth considering the main approaches to the development of resilience in higher education students.

Main approaches to the development of students' resilience:

1. Clarity of requirements and organization of the educational process. Defining transparent assessment criteria, deadlines, and academic workload by teachers helps reduce uncertainty and anxiety among students. This includes a detailed explanation of expectations for the learning process, clear grading criteria, and the use of feedback tools to improve learning [7].

2. Balanced academic workload. Optimizing the volume of assignments allows students to allocate their time more efficiently, avoid overload, and maintain productivity without exhaustion. It is important to evenly distribute control activities throughout the semester, as well as to introduce adaptive schedules to reduce stress [8].

3. Use of active learning methods. Problem-based learning, case studies, and interactive lectures increase student engagement, which reduces stress. Active learning allows students to develop critical thinking, gain practical experience and increase their confidence in solving complex problems [3].

4. Psychoeducation as a factor in the development of psychological flexibility and coping strategies. Psychoeducation aimed at teaching students stress management skills, relaxation and self-regulation techniques is an effective way to increase resilience. Mindfulness practices, breathing exercises and the development of reflection skills help students to control their emotional state in stressful situations [5].

5. Supporting social interaction and creating a supportive learning environment. Student interaction through support groups, mentoring programs, and volunteer activities is a powerful resource in overcoming the effects of stress. Social support reduces anxiety, improves students' emotional well-being, and contributes to their academic performance [4].

6. Accessibility of teachers and psychological support. Regular feedback, openness to dialogue, and willingness to help reduce students' anxiety and promote a sense of security. Teachers play a key role in creating a supportive environment that allows students to feel confident and motivated [2].

Conclusions. In times of war, the role of the educators goes beyond traditional teaching – he or she becomes a mentor, support and moderator of a safe educational space. The formation of students' resilience is impossible without taking into account this pedagogical aspect. Creating flexible teaching

methods, engaging psychological support, and actively promoting social interaction in the student environment are key aspects that can help students adapt to difficult conditions and maintain motivation to learn. Given the growing challenges associated with modern realities, the development of students' resilience should be a priority for higher education institutions. An integrated approach, including adaptive teaching methods, psychoeducation, and social support, is key to ensuring students' psychological well-being. Further research should be aimed at studying the effectiveness of different approaches to building resilience and developing specialized programs. Integration of such programs into the educational process will not only improve academic performance, but also develop important life skills necessary to overcome the challenges of the modern world.

References

1. Кочубейник М. Психологічні особливості стресостійкості студентів в умовах війни. *Психологічні науки*. 2022. № 3(25). С. 56–67.
2. Bandura A. Self-efficacy: The Exercise of Control. *W. H. Freeman*, 1997. 604 p.
3. Biggs J., Tang C. Teaching for Quality Learning at University. *Open University Press*, 2011. 418 p.
4. Deci E. L., Ryan R. M. The "What" and "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*. 2000. Vol. 11, № 4. P. 227–268.
5. Hayes S. C., Strosahl K. D., Wilson K. G. Acceptance and Commitment Therapy: The Process and Practice of Mindful Change. *Guilford Press*, 2012. 402 p.
6. Lazarus R. S., Folkman S. Stress, Appraisal, and Coping. *Springer*, 1984. 456 p.
7. Schunk D. H., DiBenedetto M. K. Motivation and Social-Emotional Learning: Theory, Research, and Practice. *Springer*, 2020. 260 p.
8. Zimmerman B. J. Becoming a Self-Regulated Learner: An Overview. *Theory into Practice*. 2002. Vol. 41, № 2. P. 64–70.